

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRAD, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Po dolgem odmoru:

Sestanek narodnega predstavništva

Danes sta se sestala narodna skupščina in senat k novemu zasedanju — Skupščina se mora najprvo konstituirati — Senat izvolil novo predsedstvo

Beograd, 16. jan. br. Danes se je prvič sestala novoizvoljena narodna skupščina, istočasno pa se je po daljšem odmoru sestala tudi senat. V obeh zbornicah bodo najprvo izvolili predsedstvo, nato pa bo sta šele skupščina in senat pričela z rednim delom.

Narodna skupščina

V narodni skupščini je bilo že včeraj zelo živahno. Z vseh strani so prihajali novoizvoljeni poslanci. Starih poslancev je le malo število, prevladujejo pa novinci, ki so si včeraj radovedno ogledovali krasno stavbo narodne skupščine od zunaj in znotraj. Starejši tovariši so jim razkazovali prostore in jim razlagali predpise in navade, ki se jih je treba držati. Včeraj so si tudi izbirali prostore v dvorani in klubskih sobah. Poslanci iz dravske banovine so okupirali prostore bivšega neodvisnega kluba. Opozicija je zavzela prostore bivšega kluba JNS v drugem nadstropju na strani proti Kosovski ulici. Za današnje prvo sejo skupščine so se že včeraj pričela posvetovanja. Vlado poslanci so imeli konferenco, na kateri so

razpravljali o kandidaturah za predsedstvo narodne skupščine in o delu verifikacijskega odbora. Razmotrivali so tudi o nastopu političnem položaju. Opozicijski poslanci so se snoči sestali na konferenci v prostorih uredništva lista »Selo«. Na tej konferenci so sodelovali vsi v Beogradu navzoči poslanci združene opozicije in JNS. Navzoči so bili tudi Aca Stanojević, Ljuba Davidović in Joca Jovanović. Na konferenci so razpravljali predvsem o stališču opozicije do narodne skupščine in sklenili, da bodo do nadaljnjega sodelovali v narodni skupščini. Sklenjen je bil tudi dogovor, da bodo poslanci združene opozicije in JNS v narodni skupščini zastopali enotno stališče. V verifikacijski odbor bo opozicija kandidirala dr. Miloša Tupanjanina.

Seja narodne skupščine je bila sklicana za 9. uro, toda akademski četrti za narodne poslance je zelo raztegljiv in se je tako seja pričela šele malo pred 10. uro. Novinci so že davno pred napovedano uro zasedli klopi v dvorani, starejši poslanci, ki že poznajo skupščinske običaje, pa so prihajali z običajno zamudo. Slovenski poslanci so se razmestili v sredini pod po-

prjem Nikole Pašića. Tovariši iz Srbije

Djordjevićeva skupina je zasedla sredino pred predsedništvom, za njimi pa so se namestili bivši poslanci JNS iz savske banovine. Tik pred pričetkom seje so prišli v dvorano opozicijski poslanci s Petro Zivkovićem na čelu in zavzeli prostore na skrajni levi.

Ob 9.35 so prišli v dvorano člani vlade z ministrskim predsednikom dr. Stojadinovićem na čelu. Vlada večina jih je pozdravila s ploskanjem.

Kot starostni predsednik je otvoril sejo najstarejši narodni poslanec Mihajlo Stojadinović. Imel je daljši govor o delu narodne skupščine in o odgovornosti narodnih poslancev, ki jih je pozval, naj zvesto služijo kralju, narodu in državi. Zbornica je sprejela njegove besede z ovacijami kraljevskemu domu in vojski. Nato so bili izvoljeni štirje začasni tajniki, ki bodo vodili posle narodne skupščine do izvolitve stalnega predsedstva.

Po tej formalnosti je skupščinski tajnik Damić po imenu klical narodne poslance, da so izročili svoje poverilnice. Prvi je oddal svojo poverilnico kot no-

silec liste predsednik vlade dr. Milan Stojadinović. Ko je tajnik pozval dr. Mačka je zavladala v dvorani grobna tišina. Dr. Maček in njegovi poslanci iz vrst bivše HSS in SDS namreč niso prišli v skupščino. Med predajo poverilnic je prišlo do čestitih veselih medklincev.

Narodna skupščina je nato prešla k izvolitvi verifikacijskega odbora. Seja ob uri, ko to poročamo, še traja.

Senat

Senat, ki je imel zaradi skupščinskih volitev zelo dolge počitnice, se je prav tako sestel danes dopoldne k novemu zasedanju. Na današnji seji je senat izvolil novo predsedstvo. Senatorijski vladnega kluba so imeli že včeraj konferenco, na kateri so določili kandidate. Sklenili so izvoliti docela novo predsedstvo in je bil za predsednika senata določen bivši notranji minister dr. Korošec, za podpredsednika pa senatorja dr. Kotur in dr. Miškulin. Vlada večina je brez debate sprejela vladno kandidatno listo, dočim je opozicija oddala prazne glasovnice.

Tudi Göring gre v Varšavo

London, 16. jan. e. »Sunday Times« javlja, da bo prihodnji teden prišel v Varšavo maršal Göring. Po končnih razgovorih, ki bodo trajali dva dni, se bo Göring udeležil lova v Białovici.

Imredy napoveduje oster boj proti Židom

Budimpešta, 16. jan. AA. Predsednik vlade Imredy je v svojem govoru, ki ga je imel na zborovanju v Pečuju, izjavil med drugim tole: Začeti se mora najenergičnejši boj proti židovski miselnosti, ki ruši družinsko življenje in uvaja krivo vero. Treba je napraviti konec tudi gospodarski premoči židov. Ta problem bo rešen z zakonskim predlogom, ki bo predložen poslanski zbornici. Naše gibanje služi zbiranju velikih narodnih sil. Prva naloga je poiskati obliko za rešitev socialnih vprašanj. Imredy je zatem govoril o manjšinskem vprašanju ter ponovno izrečno priznal pravice nemške narodne manjšine. Vlada hoče spoštovati njen jezik, njene tradicije in njeno narodno kulturo.

Praški parlament ostane

Praga, 16. jan. e. Vrhovno upravno sodišče se je na svoji seji bavilo z razveljavitvijo mandatov poslancev in senatorjev komunistične stranke in je sklenilo, da razveljavi 25 poslanskih in 14 senatorskih mandatov. Za danes je sklicano upravno sodišče k izredni tajni seji, na kateri bodo verifikirani poslanci za slovaški avtonomni parlament. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da so vse vesti o razpustu parlamenta netočne. Vlada na to ne misli, temveč bo sodelovala s parlamentom. Smatrajo, da se bo parlament sestel konec tega meseca ali v začetku februarja. Na prvi seji parlamenta bo izvoljen glavni odbor za kontrolo varčevanja, na novo pa bodo izvoljeni tudi vsi ostali stalni parlamentarni odbori.

Največja francoska oklopnica

Brest, 16. jan. e. V tvek bo tu splovljena v morje v prisotnosti ministra za mornarico Champinchija nova francoska oklopnica »Richelieu«. Oklopnica ima 35.000 ton, dolga je 124, široka 33 metrov, razvija pa hitrost 31,55 vozlov na uro. Opremljena je z 8 topovi po 38 cm, ki so nameščeni v dveh oklopnih stolpih ter s 15 topovi po 15,2 cm. Ima tudi 4 letala. Na važnih mestih je oklep debel 40 cm. Oklopnica je veljala 1 milijardo in 250 milijonov.

Proces proti Brodyju ustavljen?

Praga, 16. jan. e. Reuterjev dopisnik doznava, da je češkoslovaška vlada sklenila izpustiti Brodyja, predsednika prve

Poročilo Tujekoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS z dne 16. I. 1939

Kranjska gora 810 m: 1, oblačno, 40 cm snega, južen, sankališče uporabno.
Radeče-Planica 870 m: +2, delno oblačno, 54 cm snega, južen, Skakalnice uporabne.
Planica-Slatna 950 m: +2, delno oblačno, 64 cm snega, južen.
Bled 501 m: +2, dež, 30 cm snega, južen, drsališče neuporabno.
Dovje-Mojstrana 650 m: +2, dež, 50 cm snega, južen.
Bohinj »Zlatogor«: +7, dež, 40 cm snega, južen.
Gorjuše 1000 m: —1, 50 cm snega, vetrovno.
Mariborska koča in Pohorski dom 1080 m: —4, delno oblačno, sneg osršen.
Sv. Lovrenca na Pohorju 483 m: +3, delno oblačno, 38 cm snega.
Peča 1654 m: +1, solčno, 100 cm snega, osršen, mirno.
Rimski vrelci 530 m: —2, solčno, 30 cm snega, osršen, mirno, 15. I. 1939.
Velika planina 1558 m: —5, 125 cm snega, osršen, po robovih spihan.
Dom na Krivcu 1700 m: —4, 115 cm snega.
Koča na Pesku 1382 m: —2, 90 cm snega.
Mozirska koča 1344 m: +3, 90 cm snega, južen.
Celjska koča 700 m: +7, brez snega.

Borzna poročila.

Curij, 16. januarja. Beograd 10, Pariz 11,68, London 20,71, New York 44,6875, Bruselj 74,85, Milan 23,30, Amsterdam 240,65, Berlin 177,50, Praga 15,15, Varšava 83,50, Bukarešta 3,25.

Padec Taragone

pomeni velik uspeh frankovcev — Republikanci se umikajo na vsej črti

Lerida, 16. jan. AA. Havas: Ob 12.30 je včeraj navarska divizija pod poveljstvom generala Santesa vdrla v Taragono z zahodne strani. Do kakih velikih bojev ni prišlo in je bilo mesto po nekaj manjših praskah zavzeto. Že okoli 16. popoldne so nacionalistične predstraže popolnoma zasedle mesto. Mesto Taragona je v obupnem stanju. Po vseh ulicah vlada velika nesnaga, mesto samo pa ni prav preveč poškodovano. V mestu je okoli 10.000 ljudi. Prebivalstvo je nacionalistični vojski priredilo zelo tople sprejeme. Povsod vihrajo nacionalistične zastave. Nacionalistične čete so se utrdile na obali reke Gai, 10 km dalje od Taragone v smeri proti Barceloni.

Burgos, 16. jan. AA. Havas: Vest o zavzetju Taragone je bila objavljena snoči po vsej Španiji. Nacionalistična Španija je v navdušenem razpoloženju pozdravila tudi ta uspeh. Po vseh mestih so donele fanfare, velike množice ljudstva pa so pozdravljale zavzete tega mesta ter prirejale navdušene ovacije generalu Francu. Nacionalisti so ujeli 5000 republikancev ter zaplenili velike količine vojnega materiala. Nacionalistični oddelki so zavzeli okoli 60 vasi, poročilo poudarja dalje, da so »republikanske demonstracije na Estrema, dnevno odvijajo se v okolici Taragone, da se umikajo na vsej črti«.

Taragona, 16. jan. AA. DNB. Po zavzetju Taragone je v rokah nacionalistov 1550

km obale, dočim jo ima rdeča Španija le še okoli 750 km. Franco ima zdaj v svojih rokah še dvakrat več ozemlja kot republikanci. V nacionalistični Španiji je danes 12,5 milijona prebivalcev, v sovjetski Španiji pa okoli 6,2 milijona prebivalcev.

Taragona, 16. jan. AA. DNB. Včeraj so že prispeli v Taragono vozovi z živili. Prebivalstvo je preskrbljeno z vsem potrebnim vsaj v prvem času, ki je glede preskrbe z življenjskimi potrebščinami posebno kritičen.

Saint Jean de Luz, 16. jan. AA. Vrhovno poveljstvo republikanskih čet poroča, da se republikanci umikajo proti vzhodu od črte Valls—Taragona. S tem na diskreten način republikansko poveljstvo potrjuje, da so rdeči izgubili Taragono, Reus ter ozemlje, ki leži med tema dvema mestoma. Na estremadurskem bojišču so bili odbiti vsi sovražni napadi. Prav tako pravi poročilo republikanskega poveljstva, da so sovražna letala bombardirala več mest ob sredozemski obali v Kataloniji.

Perpignan, 16. jan. AA. Havas. S francosko-španske meje poročajo, da je prebivalstvo mesta Durrhela dobilo ukaz od bar-tako da ni več nikake zveze med Katalonijo in Andoro.

Po rimskih razgovorih je stopilo špansko vprašanje zopet v ospredje Napovedi angleškega tiska

London, 16. jan. e. Včeraj ob 18.30 se je vrnil Chamberlain v London. Na postaji se je zbrala velika množica, ki ga je burno pozdravljala, sprejema pa so pristostvovali tudi vsi člani vlade. S postaje se je Chamberlain odpeljal na svoje stanovanje v Downing Street, kjer je konferiral s posameznimi člani vlade. Na seji vlade v sredo pa bo Chamberlain članom kabineta poročal o razgovorih v Rimu. Do takrat se bo vrnil tudi zunanji minister Halifax iz Zeneve.

Današnji angleški listi posvečajo obširne komentarje rimskemu obisku. Večina listov zastopa mišljenje, da je rimski obisk znatno pripomogel k izboljšanju odnosa med Anglijo in Italijo. Poudarjajo zlasti prisrčen ton v brzojavkah, ki sta jih izmenjala Chamberlain in Halifax z ene in Mussolini in Ciano z druge strani. Kot polnjen rezultat obiska ocenjujejo dejstvo, da se stališče Italije napram Španiji in Franciji v njenem položaju v temelju sploh ni nič spremenilo. Smatrajo, da je v ozadju vseh razgovorov v Rimu bila nejasna situacija v Španiji. Po pisanju angleškega tiska je bil Mussolini precej rezerviran glede italijanskih zahtev, ker pričakuje definitivno zmago generala Franca. Tu ne prikrivajo, da bi popolna zmaga nacionalistične Španije znatno spremenila položaj v prid osi Rim—Berlin. Glede Chamberlainove vlade mislijo, da ne bo ničesar ukrenila,

da pospeši izid španske vojne, če bo sedanja politika nevmešavanja vsaj formalno ohranjena. Smatrajo, da bodo prihodnji dnevi odločilni za razmerje moči in nadaljnih odnosov med obema blokoma. Mislijo, da je končna situacija v rokah g. Hitlerja. Zato se skorajšnemu srečanju med Hitlerjem in Bonnetom pripisuje velik pomen. V današnjih londonskih listih objavljajo senzacionalne vesti o novih namenih Nemčije. Nemčija bo zahtevala kolonije in od izpolnitve teh zahtev bo odvisno njeno nadaljnje stališče napram Angliji in Franciji.

Berlin, 16. jan. h. Nemški tisk ne objavlja skoraj nobenih komentarjev o rezultatu rimskih razgovorov Chamberlaina in Mussolinija, tem obširneje pa poroča o zmagah generala Franca v Kataloniji. V zvezi z znanim nemškim stališčem, ki ga je ob prihodu Chamberlaina v Rim objavila oficijozna »Deutsche diplomatisch-politische Korrespondenz«, je popolnoma jasno, kakšno stališče zavzema Nemčija glede Sredozemlja. V inspiriranem članku naglašajo danes »Deutsche Allgemeine Zeitung«, da je treba izjavo Chamberlaina, da se bodo morde že kmalu pokazali sadovi osebnih stikov med Londonom in Rimom, tolmačiti tako, da je pri tem mislil predvsem na špansko vprašanje. Spremljavo k rimskim razgovorom so delali Francovi topovi.

Češkoslovaška gradi ceste

Nad pol milijarde kron za eno cesto Reorganizacija letalskega prometa

Praga, 16. jan. br. Na včerajšnji seji ministrskega sveta je minister za gradnje inž. Cipera predložil ministrskemu svetu v odobritev generalni načrt za zgraditev glavne avtomobilske ceste, ki bo šla od Plzna do skrajne vzhodne meje republike v Podkarpatski Rusiji. Gradnja avtomobilske ceste bo na čeških tleh izvršena v treh oddelkih in sicer v osekah Praga—Hlava, Hlava—Kromerž in Kromerž—moravsko-slovaška meja. Stroški so proračunani na 694 milijonov Kč. Gradnja bo trajala dve leti. Do 15. februarja bodo oddana že vsa dela.

Prav tako je ministrski svet razpravljal o razvoju letalskega prometa in odobril uvedbo nekaterih novih prog. Kot prva bo uvedena proga Praga—Olomouc—Moravska Ostrava. Sprejet je bil načelni sklep, da se mora ves letalski promet republike organizirati v enotno podjetje. Češkoslovaška letalska družba je sklenila z nemško letalsko družbo dogovor o uvedbi letalske proge Praga—Berlin—Hamburg.

Dr. Hodža v Londonu

Pariz, 16. jan. h. Londonski dopisnik »Petit Soir« sporoča, da je prihod bivšega

Halifaxovo poročilo Bonnetu

kateri so bili navzočni lord Halifax, zunanji minister Bonnet ter junji sodelavci, in ki je trajala tri ure, je lord Halifax razložil potek rimskih razgovorov. V Rimu so se razgovarjali o vprašanju italijanskih protovoljcev v Španiji. Mussolini je prevzel formalno obveznost, da se bodo Italijani umaknili iz Španije po končni in popolni zmagi generala Franca, za katero smatrajo, da ni več daleč. Chamberlain bo v sporazumu z italijanskimi državljani v svoji deklaraciji v parlamentu dal svečano obljubo, da noben kraj na ozemlju Španije, otokov ali v španskih kolonijah ne bo ostal pod italijansko oblastjo. Mussolini se je pritoževal proti temu, da Francija pošilja pomoč republikancem v Španijo. Glede Francije Mussolini ni po-

italijanskega sporazuma od leta 1935 pomenila ponudbo za pogajanja, ki jih na žalost Bonnet ni sprejel. Na Anglijo ni bil naslovljen nikak poziv, da bi razsojala v tem sporu ali posredovala. Mussolini je potrdil voljo, da se po mirni poti rešijo vasa vprašanja. Končno je Mussolini izrazil tudi željo, da se omeji tekma v oboroževanju, ter nado, da se bodo zboljšali mednarodni gospodarski odnosi. Fotovanje angleških ministrov v Rim je rodilo uspehe, ki imajo posebno psihološko vrednost in je pokazalo solidnost francosko-angleškega sodelovanja. Istovetnost stališč obeh demokracij ni bila nikdar tako jasna kot ta teden, kar dokazuje izjava, ki jo je dal lord Halifax Bonnetu

Angleška gripa

London, 16. jan. g. V Angliji je začela razsajati posebna vrsta gripe, ki jo za spremembo od španske nazivajo angleška gripa. Bolezen se zelo naglo širi, a traja le po tri dni. Najprvo se pojavijo hude bolečine v grlu, nato pa poskoči temperatura na 40 stopinj. Bolnik čuti močne bolečine v želodcu in bruha. Od časa do časa se polajša bolnika huda omotica. Naglo, kakor se pojavi, bolezen zopet splahne. Doslej še ni bilo nobenega smrtnega primera. Po poročilih londonskih listov je obbolelo v zadnjem tednu na angleški gripi nad 500.000 ljudi.

General Gamelin v Maroku

Pariz, 16. jan. br. Šef vrhovnega francoskega generalnega štaba general Gamelin bo v sredo v spremstvu šefa mornariškega generalnega štaba admirala Darla na odpočival na inspekcijsko potovanje v

Oran, odkoder bo krenil preko puščave vse do Casablance.

Tesnejši stiki Francije s kolonijami

Pariz, 16. jan. w. Na pobudo zunanjega ministrstva je bil osnovan poseben urad, ki ima nalogo skrbeti za čim tesnejšo povezanost kolonij in mandatov s Francijo. V to svrhu bodo posameznim guvernerjem dodeljeni posebni uradniki, ki bodo vzdrževali neprestane stike s domačini in se informirali glede njihovih želj in pritožb ter poročali guvernerjem in vladi. Na ta način žele ustvariti čim bolj prijateljske odnose in tako paralizirati tujo propagando.

Postani in ostani član Vodniške družbe!

jo osklopiti, vendar je dopejal napreje, pomoči na lokomotiva pa istočasno proti Ljubljani. Lokomotiva je zadel a zadnje vagonne tovrstnega vlaka in jih precej poškodovale. Dva poskodovana vagona sta ostala na tiru, tretji je pa izliril, pa tudi tender lokomotive je močno poškodovan. K sreči človeških žrtev ni bilo.

DNEVNE VESTI

Nova železničarska organizacija na vidiku. V Zagrebu je bil v soboto zvečer občni zbor Zdrženja železniških uradnikov, kateremu je prisostvoval med drugimi v zastopstvu oblastne uprave Ljubljana g. Bertonec. Tajnik je poročal med drugim, da je bila pokrenjena akcija, da se ustanovi Zveza strokovnih železničarskih organizacij za vso državo. Med slučajnostmi so bili sproženi važni predlogi, naj bi se poslala na merodajna mesta spomenica s prošnjo, da bi bili železniški uradniki v bodoče vpokojeni z naprej določenim rokom, tako da bi lahko opravili svoje posle in da bi bile urejene njihove pokojnine preden stopijo v pokoj. Družni vsakega umrlega železniškega uslužbenca brez izjeme naj bi se izplačala podpora v znesku dvomesečne plače. Uradnikom, ki so v službi nad 10 let, naj bi dajale dovoljenje za potovanje v inozemstvo pristojne železniške direkcije ne pa generalna direkcija.

Film o Jugoslaviji v Sofiji. Včeraj dopoldne je tekla v sofijskem kinu »Royalet« film »Jugoslavija včeraj in danes«. Prikazovanje filma o Jugoslaviji se je izpremenilo v lepo manifestacijo, kateri so prisostvovali ministri dvora Grujevi, prvi adjutant kralja Borisa Canova, predsednik Narodnega sabora Mošanov, soproga predsednika vlade g. Kjuševanova, naš poslanik Momčilo Jurišić, načelnik generalnega štaba general Hadži Petkov in mnogi drugi odlični predstavniki bolgarske javnosti.

Vsako leto okrog 500.000 porodov. Primariji babiške šole v Zagrebu docent dr. Srečko Zaneli je predaval o porodih v naši državi. Jugoslavija in Rumunija sta glede porodov na prvem mestu v Evropi. V naši državi imamo na leto okrog 500.000 porodov, ki jih je pa samo 200.000 več kakor pa primerov smrti, ker je umrljivost dojenčkov in otrok zelo velika. Naša država nujno potrebuje 2.000 babic. Imamo samo štiri babiške šole v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in Skoplju. V Ljubljani bi bilo treba ustanoviti centralno državno babiško šolo za gojenje iz onih banov, kjer babiške šole nimajo. Ljubljanska porodnišnica je po materialu največja v državi, toda ta material ni izkoriščen, ker ima babiška šola samo 25 gojenj iz Slovenije. Nujno je potrebno povečati število babiških šol in njihovo kapaciteto.

VELIKI ŠLAGER SEZONE!
Ljubezen! Krinke! Ljudje!
MAŠKARADA
Luise Rainer — William Powell
Kino Matica 21-24 ob 16., 19. in 21.

Vodovod Preddvor—Kranj—Stražišče. Razpisana je licitacija za oddajo vodovodnih del (druga etapa) med Preddvorom in Stražiščem. Licitacija bo 4. februarja na tehničnem oddelku banske uprave v Ljubljani. Proračun zidarskih del znaša 355.500 din, za polaganje cevi pa 363.677 din.

**Sokoli! Posečajte in podpi-
rajte Sokolski kino v šiški!**

Smrt zaslužnega arheologa. Včeraj popoldne je v šibniku eden naših najzastojnejših arheologov Ljubo Marun, star 82 let. Častitljivi starec je mirno zasnil oči in ko so poklicali zdravnika dr. Slajmerja, je mogel ugovoriti samo smrt. Pokojni si je pridobil glavno zaslug za ustanovitev muzeja v Kninu, ki mu je bil kustos in kjer so shranjeni mnogi važni spomeniki hrvatske zgodovine.

KINO SLOGA, tel. 27-30
Samo še danes in jutri
LORD LAKAJ
Hans Sühner — Fita Benkhof
Zabavna in smešna polna veseloliga!

Trgovinska pogajanja s Francijo. Jugoslovenska trgovinska delegacija pod vodstvom načelnika dr. Milivoje Pilja je prišla v Pariz, kjer so se pričela trgovinska pogajanja med obema državama. Po planirani seji teh delegacij so bile izvoljene komisije. V soboto je posetil načelnik Pilja francoskega trgovinskega ministra Gantina, pri katerem je ostal nad eno uro. Pariški listi spravljajo v zvezo s trgovinskimi pogajanja važno sejo gospodarskega odbora ministrov pod Daladierovim predsedstvom. Ministri so se posvetovali o ukrepih za poglabitev trgovinskih stikov z državami srednje in vzhodne Evrope zlasti z Jugoslavijo.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno, spremenljivo vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani in v Kumboru. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu, Splitu in Kumboru 15, v Dubrovniku 14, v Zagrebu in Sarajevu 11, v Mariboru 10,5, na Visu in Rabu 10, v Ljubljani 7,1. Daj je kazal barometer v Ljubljani 765, temperatura je znašala 7,1, snežna plast 5,5 cm.

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami sočustvovali in nam lajšali gorje ob bridki izgubi našega ljubljene, nepozabnega soproga, očeta, deda, pradedca, brata, strica, tasta in vsaka, gospoda

Valentina Accetta

stavbenika

se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo g. primariju dr. Jenku, čt. duhovščini, čt. sestram, gubenemu društvu »Sloga« za ganljive žalostinke, vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev ter vsem, ki ste dragoga pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi poslednji poti.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 19. t. m. ob ½ 7. uri zjutraj v župni cerkvi v Trnovem.

LJUBLJANA, dne 15. januarja 1939.

Zahvali ostali.

Zrtve nenavadnih nesreč. Ljubljanska bolnica je včeraj sprejela v zdravljenje tri ponesrečence, žrtve nenavadnih nesreč. A. Mekše, 10-letni kočarjev sin s Kala je ranjen v obraz. Ko se je v soboto vračal iz šole, mu je sošolec vrigel poleno v obraz. Ivana Ovsenek, 33 let stara, iz Kokre, je padla na poledenelih tleh ter se pri padcu ugriznila v jezik tako močno, da so jo morali prepeljati v bolnico. J. Korošec, 10-letni posestnikov sin iz Koprivnice, je našel kapico patrona in v otroški radovednosti tako dolgo brskal po nji, da je eksplodiral; ranjen je precej nevarno na očesu in je težko reči, če mu ga bodo mogli rešiti.

Železniška nesreča. Včeraj popoldne se je pripetila na kolodvoru v Zagrebu precej težka nesreča. Po kretničarjevi krivdi je zavozil tovorni vlak v lokomotivo, stoječo na skladiščnem tiru. Lokomotivo je razbilo, pa tudi več vagonov tovornega vlaka se je razbilo, tako da je precej škodo. Cloveških žrtveh k sreči ni bilo, le dva železničarja sta bila lažje ranjena.

Obešil se je. V soboto popoldne so našli v Gornjem Prekrižu pri Zagrebu obešeneega okrog 60 let starega moškega, v katerem so spoznali Gregorija Jernejca. Jernej je šel baje prostovoljno v smrt zaradi bede.

Svojega prijatelja je zabodel. V petek zvečer se je odigrala blizu železniške postaje v Zagrebu krvava tragedija. Tesarski pomočnik Mirko Rob se je vračal iz gostilne s svojim prijateljem trgovcem Leonom Koritnikom. Med potjo sta se spela. Koritnik je potegnil nož in razparal Robu trebuh. Roba so hoteli prepeljati na kliniko, pa je že med prevozom umrl. Koritnik je policija aretirala.

Dve sestri istočasno zboleli in umrli. V Bosanskem Šamcu sta istočasno zboleli in umrli sestri Stana in Vojka Petrovič. Prva je bila stara 82, druga pa 85 let.

Iz Ljubljane

lj Ljubljana je narasla. Včeraj je začel sneg zelo naglo kopneti, ker je postalo še toplejše, zato so tudi začele narasčati vode. Ljubljana je od včeraj do davi narasla pri vodomeru v Trnovem za 12 cm.

Pod okriljem Prirodoslovnega društva bo predaval jutri v mineraloški predavalnici univerze g. dr. inž. J. Baturić o geofizikalnih metodah raziskavanja rudnih slojev. Začetek ob 18.15.

V počaščenje Rada Tausca je darovala rodbina inž. Finca 100 din za mestne reveže, mestni socialni urad je pa v znamenje tega daru položil na krsto preprost venec s travki v mestnih barvah. Mestno poglavarstvo se za podporo revnim najlepše zahvaljuje. Počastimo rajne z dobrimi deli.

Starokatoliška župnija v Ljubljani je leta 1938 krstila 44 oseb; 17 moških in 27 ženskega spola. Umrlo je celo 10 oseb, 6 moškega in 4 ženskega spola. Poroknih je bilo 73 parov. Prestopilo je lani v našo cerkev 275 novih članov ter šteto je sedaj naša župnija 1543 članov, leta 1930 pa je bilo v vsej dravski banovini samo 18 starokatolikov.

Z Zidanega mosta

Jadranska straža je obdarovala. Poverjenik Jadranske straže postajenačelnik g. Srečko Razpotnik na Zidanem mostu je prejel od oblastnega odbora iz Ljubljane nekaj daril, katere je razdelil med svoje člane. Obdarovanih je bilo 10 članov, za kar se poverjenstvo najtopleje zahvaljuje oblastnemu odboru Jadranske straže v Ljubljani.

Zaslužni gasilci so bili odlikovani. Te dni so bili odlikovani za gasilske zasluge s srebrnim križcem naši vrli gasilci gg. Robert Premereštein, sreski šumar v Radečah, Jazbec Janez, čevljarški mojster, v Radečah in posestnik Funda Matija z Vrhovega. Vsem odlikovancem naše iskrene čestitke!

Nogo si je zlomil. Že nekaj dni imamo južno vreme z dežjem. Na cestah je huda poredica. Te dni se je vračal iz službe železničar g. Alojzij Godunc z Brunske gore. Blizu radeškega župnega pokopališča mu je nenadoma spodrsnilo. Padel je in si zlomil nogo nad gležnjem. Prvo pomoč mu je nudil tukajšnji železničarski zdravnik dr. Karel Matko.

Promeina pisarna na hrvatskem kolodvoru ne odgovarja več sodobnim zahtevam. Odkar je menda izpeljana železniška proga proti Zagrebu, stoji na tovrnem ali hrvatskem kolodvoru lesena baraka, ki služi kot prometna pisarna. Baraka je premajhna in nehygienična. Res skrajni čas bi že bil, da bi mesto nje sezidali primerno postajno poslopje. Težko je namreč opravljati odgovorno prometno službo v tej baraki, ki že davno ne ustreza sodobnim higienskim predpisom.

Prometni uradnik skonstruiral model jadranskega letala. Tukajšnji prometni uradnik g. Skok je skonstruiral model jadranskega letala v razpetini 1,80 m, s katerim je že napravil prve poskuse. Kako doznavamo, ga bo dal na ogled v neko izložbo v Zagrebu. Konstruiral ga je popolnoma samostojno s posebnim dragocnim lesom ter odgovarja vsem zahtevam

sodobne letalske tehnike. Letalo je delal v prostem času. Prav umestno bi bilo, da bi ga pokazal in obrazložil tudi naši mladini ter ji s tem vzbudil zanimanje za jadrarno letalstvo. Marljivemu in nadarjenemu prometnemu uradniku čestitamo k uspehu.

Planinski ples SPD Zidani most. Zaradi tehničnih ovir ne bo letos običajnega planinskega plesa, ki je bil do sedaj vedno 1. februarja.

Smuški tečaj za učiteljskine

Ljubljana, 16. januarja. Med božičnimi počitnicami se je vršil za gojence četrtega letnika državnih učiteljskih iz Ljubljane in iz Maribora smušarski tečaj, ki ga je razpisala banska uprava. S prirediteljstvo tega tečaja se je pokazalo, da spremlja oblast s polnim razumevanjem pokreta, ki stremi za širjenjem telesne kulture. Posebna zahvala gre prof. Vinku Zaleti, ki je tečaj organiziral in pa smušarskemu učitelju g. Janku Sicherlu, ki je prevzel tehnično vodstvo tečaja. Na Polževem, sredi valovite Dolenjske, blizu Jurčevega rojstnega kraja, 600 m nad morjem, se je zbralo 21 mladih dijakov, da se nauče smučanja. Naziranje, da je smučanje samo za mladino in celo za postrežbo bogatih slojev, je zgrešeno. Smučanje je

za naše kraje v telesno vzgojnim, prometnem in v vsakem pogledu izredno važno. Hribovski otroci zamujajo v visokem snegu šolo, pogosto ostajajo celo po več dni doma, če pa bi znali smučati, bi prav gotovo laže zmagovali snežne ovire. Tečaj tedaj ni imel namena vzgojiti sportniko-tekmovalce, ampak nove voditelje, ki bodo smučanje širili med ljudstvom, da bi smučali služili za prometno sredstvo. V tem smislu se je po posebnem učnem načrtu predelala obsežna snov teoretičnega in praktičnega pouka. V številnih predavanjih so si pridobili tečajniki obilo znanja, da bodo lahko samostojno poučevali smučanje kot sestavni del telovadbe na ljudskih solah.

Rezultati, doseženi v tečaju, so bili prav zadovoljivi, naravnost lepi. Udeleženci so se naučili in to v kratkem vseh važnejših smuških likov. S praktičnimi nastopi so se naučili tudi metodičnega podajanja snovi, kar je za bodoče vzgojitelje — učitelje osobito važno. Prirejena je bila tudi smučska tekma in si je priboril prvo mesto Karel Bregant iz Maribora. Tečajniki so sestavili tudi svoj pevski zbor, ki je presenetil ljudstvo na novega leta dan v idilični cerkvi Sv. Duha na Polževem, kjer je pel pri maši. Zaradi prav pohvalnih uspehov pričakujemo, da se bodo vršili takšni tečaji tudi v bodoče, toliko bolj, ker je mladi rod prirediteljem od srca hvaležen. Tečajniki so imeli izborni smuko in tudi s postrežbo v domu na Polževem so bili zelo zadovoljni.

Zanesljiv kazalec boljših časov

Razveseljive ugotovitve iz poslovanja ljubljanske mestne zastavljalnice v letu 1938

Ljubljana, 16. januarja. Zastavljalnica so tista pribežališča manj premožnih slojev, ki so tem bolj polna, čim slabše so razmere v kakem kraju. Prav zato so pa statistike o poslovanju zastavljalnice zelo zanesljivi kazalci o gmočnih razmerah prebivalstva tega ali onega kraja in zato si moramo z večjim zanimanjem ogledati letno poročilo o poslovanju naše mestne zastavljalnice v minulem letu.

Denarnega prometa je imela ljubljanska mestna zastavljalnica vse lansko leto din 7.749.795,50, torej nekaj manj kakor leta 1937 in prejšnja leta, čeprav se prebivalstvo Ljubljane množi in se je zato povečal tudi denarni promet. Manjši promet v zastavljalnici je torej prvi dokaz zboljšanja gmočnih razmer ljubljanskega prebivalstva. Pri tej veliki vsoti, ki dokazuje, da je mestna zastavljalnica prav upoštevanja vreden denarni zavod v Ljubljani, pa moramo pomisliti tudi na to, da v ljubljansko zastavljalnico prihajajo v zadregi tudi z dežele, zlasti pa tuji, ki ostanejo v Ljubljani zaradi zapoznelih pošiljatev denarja iz domovine in sploh zaradi nepričakovanih neprikl. Višina prometa v zastavljalnici nam torej tudi kaže, da so se zboljšale razmere v vsej Sloveniji, zlasti po mestih, saj kmet nima navade nositi v zastavljalnico.

Se zanimivejše so pa druge številke o poslovanju ljubljanske mestne zastavljalnice. Lani je zastavilo razne predmete 22.155 strank, ki so dobile 3.485.490 din po svojila. Zastavljene predmete je pa pošlilo 20.948 strank, ki so vrnille 3.532.750 din po svojila. Po večji vsoti vrnjenih posojil vidimo splošno zboljšanje razmer, hkiati pa moramo tudi ugotoviti iz števila pičlih 21.000 strank, ki so posojilo vrnille, in iz nad 22.000 strank, ki so posojilo dobile, da ljudje zastavljajo vedno manj vredne predmete.

Splošno gospodarsko stanje Ljubljane in vse Slovenije se je namreč zlasti zboljšalo, odkar je postala Mestna hranilnica ljubljanska spet likvidna. Dokler je bila Mestna hranilnica ljubljanska nelikvidna, so prinašali v zastavljalnico vrednostne papirje in hranilne knjižice z visokimi vlogami. Odkar je pa Mestna hranilnica likvidna in redno izplačuje tudi najvišje vloge, je zastavljanje vrednostnih papirjev in hranil-

nih knjižic v zastavljalnici popolnoma prenehalo. Naš gospodarstvenik odslej ne prihaja več v nepričakovano težko zadrego, ker denar lahko dobi v Mestni hranilnici z znatno ugodnejšimi pogoji.

Zastavljeni predmeti leže v zastavljalnici večkrat tudi po več let. Kakor rečeno, je lani blizu 21.000 strank rešilo zastavljene predmete, novih zastavljencev je bilo pa nad 22.000, a poročilo dalje pravi, da so bili zapadli predmeti prodani samo 1341 strankam za 221.844 din. Če upoštevamo, da je med temi strankami, ki svojih predmetov niso mogle rešiti, tudi mnogo takih, ki so po več let čakale na boljše čase, lahko ugotovimo, da v Ljubljani živi le minimalen odstotek ljudi v zares tako težkih razmerah, da bi zastavljenih predmetov ne mogli rešiti.

Poslovanje mestne zastavljalnice nam torej dokazuje, da ogromna večina ljubljanskega prebivalstva živi v znošnih razmerah, na drugi strani nam pa poročilo o poslovanju tudi dokazuje, da je mestna zastavljalnica predvsem v resnici pomemben in velik socialen zavod v korist prebivalstvu Ljubljane in vse Slovenije. Sedanja mestna uprava je s socialnega stališča pristojbine v zastavljalnici znatno znižala, da mestna zastavljalnica vsestransko lahko ustreza svoji socialni nalogi.

Poštna hranilnica v letu 1938

Ljubljana, 16. januarja. V generalni direkciji Poštne hranilnice je zaključena hkrati z računom zgrube in dobička bilanca za leto 1938, ki izkazuje v vsakem pogledu rekordne številke. Zaključni računi so bili podpisani 12. januarja t. l., a po izvršenem pregledu s strani nadzorovane sveta Poštne hranilnice so bili predloženi g. finančnemu ministru, ki jih je prav tako odobril.

V preteklem poslovnem letu je poštna hranilnica nadaljevala svoje napredovanje v ostrem tempu. Število vlagateljev na hranilne knjižice je naraslo za 54.000 oseb ter je že prekorakilo 629.000 vlagateljev. V času srednjeevropske politične krize je izvrševala Poštna hranilnica vsa izplačila brez omejitev. Gotovina, ki je bila tedaj

VELESENZACIJA!

Velikasten film, ki vam pokaže usodo 7 krasnih biserov, ki jih je podelil papež Klement VII. svoji nečakinja Katarini Medici in od katerih so 4 biseri danes vdelani v angleško kraljevsko krono. Senzacionalni dogodki

v zvezli s temi biseri od leta 1518 do leta 1937! V tem gigantskem filmu ljubezni, strasti, oboževanja, srda, smrtnega sovraštva, ubojev in fatalnih nesreč nastopajo zgodovinske osebnosti papež Klement VII, Katarina Medici, Maria Stuart, kraljica Viktorija, Elizabeta, Napoleon, Henrik VIII itd.

Po vsem svetu je imel ta film ogromen uspeh! Predstave ob 16., 19. in 21. uri. **KINO UNION, tel. 22-21**

dvignjena, je bila po večini na novo vložena na knjižice in stanje vlog po krizi je nadkriljevalo končni saldo vlog v preteklem letu (1937). V čakovnem prometu je vsota izvršenih plačil za 9 milijard večja kot v prejšnjem letu. Nad polovico vseh plačil (55,7%) je izvršenih brez uporabe gotovine s prenosi ter je bil na ta način znatno olajšan obtok denarja v času nepetosti.

V 1. 1938 je Poštna hranilnica nadalje zniževala obrestno mero svojim dolžnikom, da bi tako pripomogla k oživenju gospo, darske delavnosti v naši državi. Posebno blagodejno je vplivala Poštna hranilnica z odobranjem 3% kreditov poljedelskim zadrgam in njihovim vezam na podlagi njihovih terjatev proti poljedelcem, ki so bile predane Privilegirani agrarni banki. S pomočjo teh cenenih kreditov so bile diligrane znatne vsote kapitala v podeželske zadruge, zaradi česar je njihovo blagajniško in kreditno poslovanje na novo zaživel in so prišli mali vlagatelji do svojih prihrankov, ki so bili zamrznjeni.

Navzile občutnemu znižanju obrestne mere, ki jo je pobirala Poštna hranilnica, je ostala obrestna mera za vlagatelje 4% letno. Večji izdatki so nastali Poštni hranilnici radi ustanovitve novih podružnic v podgorici in na Sušaku, kakor tudi radi napredovanja in povečanja osebja. Toda kljub vsemu temu je dosegla poštna hranilnica v preteklem letu za 6.762.337,14 din večji dobiček kot v prejšnjem poslovnem letu. Čisti dobiček Poštne hranilnice znaša v 1. 1938 68.226.553,56 din.

Skupni promet na vseh računih je v 1. 1938 znašal 334.298.519,87,68 din, kar pomeni, da znaša dnevni promet Poštne hranilnice 1 milijard in 100 milijonov din.

AVTO NA OBROKE

— Zakaj pa ne ovašiš policiji tatu, ki ti je ukradel avto?
— S tem se mi nikamor ne mudi.
— Kako to?
— Čakam, da ga prepiše na svoje ime.

OTROSKI VOZICEK

dobro ohranjen, kupim takoj
— Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slov. Naroda« pod šifro »Vozicek«. 282

GLASBA

Beseda 50 par, davek posebej, Najmanjši znesek 8 Din

RADIO APARAT

Philips, 510 a, Super, petcevrni, malo rabljen, odlično sprejema vse postaje, ugodno prodam. — Polzve se pri upravi »Slov. Naroda«. 222

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej, Najmanjši znesek 8 Din

TRGOVSKI POMOČNIK

mlad in izvežban v stroki, želi premeniti službo v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« v Ptuj pod »Pošten«. 222

POTNIK

dobro uveden, z lastnim avtomobilom, išče zastopstvo za duнавsko banovino, Slavonijo in Srbijo. Naslov v ogl. zavodu Schmolk, Novi Sad. 224

ISCEM SLUŽBO

kot precizni mehanik. — Karol šifer, smartno ob Dretl, Savinjska dolina. 223

ŽENITEV

Beseda 50 par, davek posebej, Najmanjši znesek 8 Din

GOSPODICNA

starejša, z gotovino in opremo, želi poročiti starejšega gospoda s sigurno eksistenco. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Pridne roke«. 283

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklili, izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

MODERNO IN KVALITETNO POHIŠTVO

kuhinje, spalnice, jedilnice in drugo zajamčeno po konkurenčnih cenah. Rabljene spalnice in jedilnice, orehov les, že od Din 1.500.— Sprejemajo se naročila po lastnih in danih načrtih. »Oprava«, Celovška c. 50. 6. T. 35

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek posebej, Najmanjši znesek 8 Din

FISARNE ZA VEČJI URAD

sedem velikih sob, celo drugo nadstropje na Novem trgu 3, — odda 1. maja 1939 v najem Kmetijska družba v Ljubljani. 277

DOPISI

DVIGNITE PISMA v upravi »Slov. Naroda«: 50—100.000 Din — št. 3028 — št. 2558 — 2-sobno stanovanje — Enosobno stanovanje — Pri Mestnem domu 300 Din — Brez ledu 1364 — Cista preteklost 20241 — Lahko zadovoljni — Pridne roke in dobro srce — Ferfekten 8 — Poštenost 222 — Rudnik — Stotico — Svidenje 1985 — Postanski zaslužek 2911 — Trgovsko izobraženo — Udobno mesto — Zanesljiva met 263 — Zvesta 223 — Zračno — Šiviljenska spasiateljica 3045.

PISMEŠKE ZNAMKE

kupim Wipa, Fia, Rotary, Jubileum, Dollfus itd. Ponudbe z navedbo cene in številom komadov na Franc Berger, Maribor, hotel Meran. 221

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej, Najmanjši znesek 8 Din

»NARODNA KUHINJA« v Zagrebu, na prometni ulici, brez konkurence, čista, napredaj. Mesečni zaslužek 2000 din. Samo resne ponudbe na Sv. Duha 71, Majer. 220

NAJBOLJŠI TREBOVELJSKI

premož brez prahu KOKS, SUHA DRVA L. POGAČNIK Bohoričeva 5 — Telefon 20-59 24. L.

HISA Z VRTOM

naprodaj. Ceno izveste pri prodajalcu Rudiju Erjavcu, Dol pri Hrastniku. 222

AKO PRODAJAS, KUPUJES

OGLAŠUJ

V MALI OGLASNIK

»SLOV. NARODA«

NAJCENEJSI IZDATEK

PRODAM

ELEKTROMOTORJE

vrtilni tok 210 V, 900 obratov, 6 ks; 220—380 V, 1350 obratov, 7½ ks; 380 V, 1440 obratov, 28 ks; prečno žago za prerez hlodov in več železnih jermenic. Varšek, Domžale. 221

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej, Najmanjši znesek 8 Din

NAKUP GOZDOV

Človekoljubno delovanje bi bilo onemogočeno

Sestanek zastopnikov človekoljubnih ustanov —
Zahteva po primernejšem pravilniku

Ljubljana, 16. januarja
Dandanašnja doba, ki je tako sovražna človekoljubju, bi bila še mnogo strašnejša, ko bi človekoljubja med ljudmi več ne bi. Toda prav zaradi tega, splošne nezanesljivosti, večne nevarnosti za existenco in tako razširjenih posledic socialnega zla je v teh časih zmed, bede in trpljenja človek, koljubno delovanje se tem bolj potrebno. Zato so se tudi pri nas tako razširile številne ustanove ter društva človekoljubnega značaja, zlasti tista, ki delujejo po sistemu samopomoči. Razumljivo je torej vzemirjenje, ki se je polastilo pripadnikov različnih stanov, inteligence in delavstva, zaradi posebnega pravilnika, ki bi z nekaj določbami onemogočil obstoj nešteti človekoljubnih ustanov.

AKCIJSKI ODBORI V OBRAMBO
ČLOVEKOLJUBNIH USTANOV

Pravilnik je stopil v veljavo 6. decembra lani, a že prej se je v Ljubljani ustanovil akcijski odbor iz zastopnikov številnih, močnih človekoljubnih ustanov z nalogo, da na pristojnih mestih doseže izdajo primerne pravilnika, ki bi urejal zadovoljivo človekoljubno delovanje. Tudi v mnogih drugih krajih v državi se je začelo v javnosti gibanje proti novemu pravilniku, kar pač dokazuje, kako silno so z njim prizadeti nešteti ljudje.

Včeraj dopoldne so se sestali v dvorani Delavske zbornice zastopniki številnih človekoljubnih ustanov, da se zavzamejo za odpravo

Sestanek je sklical najmočnejša dobrodelna ustanova pri nas, Učiteljska samopomoč; predsedoval je predsednik Učiteljske samopomoči Ivan Kocijančič, ki je podal izvršno poročilo o novem pravilniku. Stvarno je presodil določbe pravilnika in prikazal škodljive posledice, ne le za posameznike, temveč tudi za državo, če bo pravilnik ostal v veljavi.

UREDBA V ZAŠČITO
ZAVAROANCEV ZAVAROVALNIC

Predlanskim februarja je izšla uredba o nadzorstvu nad zavarovalnimi podjetji, kar, kar kaže predvsem zaradi poloma Fenixa. Na podlagi te uredbe je trgovinski minister izdal pravilnik za ustanove človekoljubnega značaja, objavljen lani 6. decembra v »Slovenskih Novinah«. Človekoljubne ustanove nikakor ne spadajo v kategorijo zavarovalnih podjetij, kar je očitno že po uredbi; ustanovljene so bile z edini namenom pomagati svojem članstvu v stiskah ter bedi, odnosno svojem članov, niso si pa nikdar ustvarjale poslovnih rezerv in ne stremele po dobičku. Zato so tudi članski prispevki nizki. Toda pravilnik uvršča vse človekoljubne ustanove v isto kategorijo, kakor da so pridobitna podjetja.

ZAKAJ JE PRAVILNIK
NESPREJEMLJIV

Predvsem so nesporejmljive naslednje določbe. Področje človekoljubne ustanove, ki nima nad 500 članov, se sme raztezati samo na en okraj, pri nas je pa večina manjših ustanov, samopomoči, ki imajo manjše število članov, pogosto razprostrjenih po vsej banovini. Te ustanove bi se morale po...
še edince, ki bi pa ne bile sposobne samostojnega življenja. Pravilnik maksimirja davjate človekoljubnih društev, in sicer tako nizko, da bi se zaradi tega morale raziti nekatere ustanove, ki izplačujejo višje podpore ali pogrebne, ker bi kmalu izgubile članstvo. Pravilnik onemogoča sistem samopomoči, ki se je izkazal zelo dober, saj bi sicer ne bilo toliko ustanov te vrste. Najhujša zahteva je zlasti, da bi si morale človekoljubne ustanove ustvariti matematične rezerve. Sistem samopomoči ne pozna nobenega kapitalnega dela, pač zato, ker samopomoči niso gospodarska podjetja, temveč človekoljubne ustanove. Zahteva po kapitalnem kritju pri teh ustanovah je neizvedljiva; pri večini dobrodelnih ustanov bi članstvo moralo vplačati v 4 letih za matematično rezervo toliko, da bi vsi njihovi prispevki že presegali vsoto izplačila, ki bi jo prejeli njihovi svojci na račun posmrtnine. Kdo bi potem takem ostal član takšne ustanove? Razen tega bi pa morale ustanove še nalagati 25% rezerve v državne papirje, 35% pa bodisi v Državni hipotekarni banki ali Poštni hranilnici. Prav tako je neizvedljiva zahteva, da morajo človekoljubne ustanove z nad 500 člani zaposlovati aktuarje, kakor da so zavarovalnice. Sploh po pravilniku v večini določb ni nobenih razlik med zavarovalnicami in človekoljubnimi ustanovami. Pravilnik tudi silno utesnjuje dobrodelne ustanove z določbo, da smejo služiti le enemu samemu namenu, to se pravi

vi, da izplačujejo samo posmrtnine ali podpore ali pa dajejo posojila, ne smejo pa služiti vsem tem ali še drugim socialnim namenom. Sploh je pa cela vrsta določb, ki jih dobrodelne ustanove nikakor ne morejo sprejeti, ker bi morale sicer prej ali slej prenehati delovati.

Doslej so imeli pripadniki številnih stanov v svojih človekoljubnih ustanovah moralno in gmočno zaslonbo. To zlasti velja za državne uradnike, ki so po večini manj premožni, če ne celo obubožani. Bogatih uradnikov je danes zelo malo. Prav tako so dobrodelne ustanove silno potrebne za sebnim uradnikom, pa tudi obrtnikom, a še posebno delavcem.

KAJ JE TREBA UKRENITI

Izdati je treba drug pravilnik in v ta namen bi naj na pristojnih mestih sklical anketno zastopnikov dobrodelnih ustanov. Rok za vlaganje prošnje za nadaljnje delovanje teh ustanov bi naj podaljšali. Ustanovi bi bilo treba poseben posvetovalni svet v ministru, tako sestavljen, da bi odločal z razumevanjem za človekoljubno delo pri sestavi novega pravilnika, ki naj razlikuje človekoljubne ustanove od pridobitnih podjetij. Sistem samopomoči naj ostane brez uvedbe kapitalnega kritja. Dovoljeno naj bo delovanje ustanov brez aktuarjev. Skratka, novi pravilnik naj bo takšen, da bo ščitil človekoljubne ustanove.

ZIVLJENJE IN PRAVILNIKI

Pri razpravi so posamezni govorniki spretno dokazovali nesporejmljivost pravilnika in zahtevali, da se v imenu Dobrodelnega društva grafičnega

Seja trboveljskega občinskega odbora Trbovlje dobe nov občinski dom — Razne tekoče zadeve

Trbovlje, 15. januarja
V četrtek, 12. t. m. popoldne je imel tukajšnji občinski odbor sejo, kateri je predsedoval predsednik občine G. Klenov, sekret. Uvodoma se je predsednik spominjal pred kratkim umrlega občinskega knjigovodje Juvana Valterja, katerega spomin je počastil odbor s polminutnim molkom. Nato je prešel predsednik na dnevni red in poročal o odloku banske uprave, da je vze la gradnjo novega občinskega doma na parceli nasproti občinskega kopalšča in znanje. S tem je dokončno urejeno vprašanje gradnje novega občinskega doma v Trbovljah, ki mora biti do poletja že pod streho. Ocenjevalni odbor za izbiro in na graditev idejnih osnutkov novega doma bo v kratkem svoje delo zaključil in izbral izmed 20 dospelih osnutkov najboljšega in najprimernejšega. Uprava občine je obvestila podzvezno stavbinskih delavcev Jugoslavije v Ljubljani, da podpira njeno akcijo za pomoč sezonskim delavcem, ki so po novih predpisih izgubili pravico do brezposelnih podpor. Za zdravstveni dom je min. strstvo socialne politike in narodnega zdravja prispevalo 5000 din, banska uprava pa je prispevala k stroškom za poceni. tev sadnega drevoja znesek 1000 din. Poročilo predsednika je vzel odbor z zadovoljstvom na znanje.

Blagajniško poslovanje občinske blagajne je v najlepšem redu.

Član uprave G. Vrtačnik je predlagal odobritev naslednjih izdatkov: razni desinfekcijski material v znesku 1.260 din, podpora slovenski dijaški zvezi v Pragi 100 din, mesarju Filacu za napeljavno elektriko v stojnico 240 din, krajevnemu odboru za obrambo pred zračnimi napadi 8.505 din, za razna zaščitna sredstva, za 2 uputnici za prost prevoz 3034 din, za občinsko javno kuhinjo in za siromašne knetovalce, prispevek siromašnim knetovalcem 1000 din k nakupu 1 vagona moke, 729 din za popravilo motornega koleca, ki ga uporablja občina v lastne svrhe, pogrebne stroške za pok. knjigovodjo Juvana Valterja v znesku 1.785 din, sadjarskemu društvu v Trbovljah 1000 din, članarina žu, panski zvezi 1000 din, prispevek obč. knetijskemu odboru k nakupu vagona koruze 1000 din in še razne podpore brezposelnim in drugim občinskim ubožcem, razen tega pa odobri občinski odbor še 7 revnim dijakom enkratne podpore po 200 din.

Raznim upokojencem, ki so prosili za občinska stanovanja, je občinski odbor stanovanja dodelil v novozgrajenih dveh ob. činskih hišah, ostala stanovanja pa se bodo razdelila v pomladi.

Določene so bile uradne ure na občini za prve tri mesece v letu ob delavnih razen sobote od 8. do 12. in od 13. do 16. ure od aprila do oktobra pa od 7. do 12. in od 15. do 17. ure. Za stranke se uraduje sa-

delavstva in delavskih dobrodelnih ustanov je dokazoval Kosem, da je pravilnik daleč od resničnega življenja.

Ze nastala, nek človekoljubnih ustanov nam kaže, kakor tudi ves njihov razvoj, kako nemislilna je zahteva po kapitalnem kritju. Ze pred desetletji, ko so bile ustanovljene prve delavske samopomoči, je bilo sproženo vprašanje reguliranja dobrodelnih ustanov, a delavstvo se je odločno uprlo utesnjam ter oviranju delovanja svojih dobrodelnih društev. Isti dokazi o upravičenosti neoviranega delovanja človekoljubnih ustanov veljajo dandanes, a k njim lahko pridružimo še primere neprecenljivega opravljenega dela teh ustanov za lajšanje bede ter zlasti nezaposlenosti med delavstvom. Govorili so se zastopniki Učiteljske samopomoči, nadzornik šumer, predsednik JUU M. Kumelj, ki je dokazal, da je pravilnik

prof. Grafenauer v imenu Samopomoči profesorjskega društva v Mariboru in profesor K. Potrebnega in podpor, nega društva železničarjev.

Ob zaključku je bila soglasno sprejeta spomenica, ki navaja v splošnem v tem poročilu že navedene argumente proti pravilniku ter vsebuje zahtevo po drugem primernejšem pravilniku.

Ta pravilnik ni namreč sestavljen tako, kakor predpisuje uredba o nadzorstvu nad zavarovalnimi podjetji.

Iz Tržišča

— Zborovanje učiteljev JUU za srez Krško. V soboto 4. februarja ob 10.45 bo v ljudski šoli v Tržišču učiteljsko zborovanje JUU za srez Krško. Na dnevnem redu je: 1. Situacijsko poročilo. 2. Dopisi. 3. Predavanje g. prof. Kolarja o Cankarju. 4. Skupajnosti. Članstvo se naproša, da pride čim številneje na zborovanje.

Čitajte »Slovenski Narod«!

mo ob ponedeljkih, sredo in petkih. Predsednik občine uraduje za stranke ob ponedeljkih, sredo in petkih dopoldne od 9.30 do 11. in popoldne od 15. do 16. ure. Blagaj na izplačuje ob ponedeljkih, sredo in petkih od 9. do 12.

Skleno se razpisati dve službeni mesti in sicer pragmatično mesto občinskega socialno političnega referenta in občinskega knjigovodje, oba v položaju uradniškega pripravnika.

Nekateri prosilci so bili sprejeti v članstvo občine, trem prošilcam pa se bo odobrila prenosna točnica za stoječe raste v krme.

Obč. odbor soglasno imenuje obč. odbornika G. Ivana Bergerja za predsednika šolskega odbora strokovne nadaljevalne šole v Trbovljah; dotim ostane predsednik trgovske strokovne nadaljevalne šole v Trbovljah g. predsednik občine sam.

Nato je bil na predlog člana uprave g. Murna soglasno odobren občinski statut, zatem pa je bil sprejet predlog odbornika g. Česenovarja, da se dovolj občinskim uslužbencem draginski prispevek po 1000 din, nakar je odbor osvojil pravila o organizaciji in delu odseka obvezne telesne vzgoje v občini Trbovlje, kakor je to predpisala upravna oblast.

Sledile so razne interelacije, med drugim o preložitvi ceste in potoka pri cementarni, o cestni razsvetljavi, o zgraditvi nove šole na Sv. Planini, na katere je dal, jal pojasnila predsednik občine, nakar je bil dnevni red izčrpan in je bila seja zaključena.

Poskus z dvema človekoma

V cerkvi na periferiji Budimpešte sta se oni dan poročila Oskar Siebel in Eva Darvasova »evgenična« dvojica, vzgojena po načelih Jeana Jacquesa Rousseaua, kolikor je sploh mogoče po teh načelih v modernem svetu vzgajati ljudi. Siebel je Šved, Darvasova pa Madžarka. Pred 20 leti ju je adoptiral kot otroka ameriški milijonar Warrington Dawson, ki je za 5.000 dolarjev odkupil staršem vse pravice, da bi lahko z otrokom napravil znanstveni poskus. Poslal ju je na svoje posestvo blizu Curiha, kjer sta živel brez kakršnihkoli pridobitev civilizacije. Otroka sta rasla v razmeroma primitivnem okolišju brez šole, brez vzgoje v našem pomenu besede. Njuna glavna skrb je bila sport in utrjevanje telesa. O tehničnem napredku in podobnih stvareh civiliziranega sveta nista vedela ničesar. Ljudje, ki so prihajali z njima v stik so skrbeli samo za njune telesne potrebe, hrano in pripravo obleko.

Sele, ko je bilo Siebelu 20 let, Darvasovi pa 17 let sta prišla v stik z zunanjim svetom. Po naključju ko se je moralo v parku Dawsonovega posestva spustiti na tla civilno letalo. Sele potem je Dawson svojim gojencem odprl pot v svet. Siebel je postal učitelj sabljanja, Darvasova pa plesalka. To sta bila poklica, katerima sta se bila najhitreje prilagodila. Dawsonu

se ni posrečil dokaz, da bo človek, ki do raste brez stika s predciviliziranim svetom prost vseh grehov civilizacije — hrepenenja po premoženju, navdušenja za nesportne zabave itd. Vse to sta dohitela njegova gojenca kot odrasla zelo hitro. Vendar se pa poskus vsaj ni končal tragično.

Šola za bodoče zakonce

Ustanovil jo je pastor dr. Cox v Chicagu — Kaj uči v nji

Veega se ljudje nauče. Lahko se vpiše v kuharsko ali šofersko šolo, lahko se uči v knjižničarstvu in letalstvu. Lahko se vpiše v vrzdoslovski ali gospodinjstvi tečaj, v poljedelsko ali strokovno šolo, kjer poučuje go razne obrti. V nekaterih državah so ustanovili celo posebne šole za neveste ali pa tečaj, v katerih se moški uče pestovati otroke, da ne pridejo v zadrego, če hoče žena, ki pomaga možu služiti vsakdanji kruh, zvečer z doma. V Ameriki so pa ustanovili nedavno tudi šolo za zaljubljenec, za kandidate zakonskega jarma obeh spolov.

Ta šola, ki jo je ustanovil za svoje farane pastor presbiterijanske cerkve v Brexelovem parku v Chicagu dr. Clinton Cox, naj pripravljata dekleta in fante na zakonsko življenje v prvi vrsti psihološko. Njen smoter je dvigniti pomen zakonskega življenja, ki je bil že močno omajen po slabih zgledih višjih slojev, posebno filmskih zvezd. Mladina naših dni pogosto ne vzame zakonske zveze dovolj resno in posledice se kažejo v naraščajočem številu nesrečnih zakonov. Ločitev je vedno več, kar bi se ne bilo tako žalostno, da ne trpe pri tem povsem nedolžna bitja — otroci. Pastorjev poskus je vzbudil veliko zanimanje. Bodočnost bo pokazala, kakšni bodo njegovi uspehi.

Dr. Cox posveti vsako uro enemu razdobju priprave na zakonsko življenje. On hoče, da bi se mladenič in dekle dobro zavedala svojega cilja, poti pred oltar ali pred civilno oblast ter ustanovitve rodbine. Strokovno pripravo na gospodinjstvo, na vzgojno poslanstvo rodbine in na vse drugo smatra Cox za zadevo drugih. Na tem polju Ameriki, pa tudi drugim državam ne manjka strokovnih zavodov.

Rad bi, je dejal prvo uro pastor Cox svojim slušateljem, da bi vse to, kar gre pred zakonsko zvezo, prišlo iz območja naključja, šale in površnosti in območje premisleka, resnice in iskrenosti. Začel je s tem, kako si zamišlja začetek poznanstva. Kadar iščemo človeka za določeno delo, čeprav ne za posebno važno mesto, ga iščemo tam, kjer so taki ljudje, kjer lahko srečamo pravega. Spoznavanje ljudi, ki hočejo ustanoviti rodbino, ki naj združijo svojo usodo od mladih let do konca življenja, je pa prepuščeno naključju in nihče ne pričakuje nič drugega. Morda se da najti v kopici sena demant, toda nihče ga ne pojde tja iskat. Zato bi tudi ne smeli iskati poznanstev na plesu in na veseljah, v slučajnem flirtu in ob raznih drugih prilikah, ko igra naključje še večjo vlogo. Kar se slučajno porodi brez globljega namena, samo za trenutno razvedrilo, se pusti enako lahko pasti ali pa se lahko miselno vrže proč.

Dr. Cox priporoča kot kraje, kjer se lahko dekleta in mladeniči resno seznanijo, kulturna društva in družbe z določenimi cilji, po katerih lahko presojamo značaj in navade v njih delujočih ljudi dalje ustanove, kjer se opravljajo določeno delo, odkrivajoče značaj, šole, tečaje in podobno.

Kar se tiče vedenja zaročenec pred poroko in tega, kar je dovoljeno, ne da bi bila kršena lojalnost do zaročenca, je pastor Cox liberalen. Svoboda je kamen preizkušnje zvestobe. Drugi se pri tem navadajo, da ne podležejo boleštni ljubosumnosti, ki lahko tovariša v zakonu vkleve in mu pripravi peko na zemlji. V času, ko nista skupaj, bi morala zaročenca drug drugemu samo ob sebi umevno dovoliti občevarje z drugimi ljudmi. To je zadeva neobhodno potrebne medsebojne zaupanja. Doba zaročje je poskusna doba. Nujno je potrebno za premislek, za to, da se zaročenca dobrota spoznata. Ne sme pa biti predolga. Vsake predolge poskušnje ali preizkušnje se človek naveliča končno pa lahko neugodno poseže vmes tudi usoda.

Dalje je razlagal pastor Cox, kako je treba občevariti s tistim, s katerim se je mlad človek seznanil s skrivnim namenom pridobiti ga trajno za morebitno zakonsko zvezo. Drugo pretirava, čeprav zato, da bi na drugega napravil vtis, da bi vzbudil njegovo občudovanje in željo po intimnejšem poznavanju, ni pošten do samega sebe niti do drugega in tako niti sebi ne koristi. Vse razmerje je nenaravno, varljivo in v devetih primerih izmed desetih se kmalu

konča z razidom razočaranjem in trpkostjo.

Pastor Cox torej ne prinaša prevratnih idej, niti velikih odkritij. Zadeva, o kateri govori, je itak tako stara, da v nji ni mogoče odkriti novih svetov. Toda morda je prav to značilno za našo dobo, da je treba o takih stvareh šele predavati, da jih je treba znova odkrivati, kakor nam kaže zanimanje Coxovih slušateljev.

Nove ribiške ladje v Nemčiji

Kot pooblaščen komisar za gospodarsko širiletko je maršal Göring odredil, naj se v okviru tega načrta preosnuje vse nemško ribarsko brodogradnjo za lov na širnem morju. Podobni ukrepi so bili že prej storjeni v nemški trgovski mornarici. V ladjedelnicah so že dobili velika naročila. Göringov ukrep je popularen zato, ker bodo izginile zastarele ribiške ladje, plavajoči brlogi, nedostojni človeka, obenem se bo po modernizirala vsa nemška mornarica.

Maršal Göring

Naročene ribiške ladje bodo najmodernejše, kar jih vozi po širnem morju. Imele ne bodo samo primernih in udobnih prostorov za posadko, temveč tudi popolno tehnično opremo. To bodo večinoma ladje z Dieslovimi motorji, ki bodo lahko prevzele do 40.000 km, ne da bi se ustavile in dopolnile kurivo. Vozile bodo lahko tudi okrog sveta v nepretrgani vožnji. Temu odgovarjajoče bodo urejene tudi njihove hladilnice, da bodo ostale ribe sveže, čeprav bi ostala ladja na morju več mesecev. Poseben odbor, urad za lepoto dela (Schönheit der Arbeit-Amt) kontrolira gradbene načrte, zlasti pa prostore za posadke na novih ribiških ladjah. Brez njegovega dovoljenja ne smejo zgraditi nobene nove ladje.

Ladje za ribolov na širnem morju so zgrajene tako, da se ne potope, tudi če bi voda zalila velik del skladiščnih prostorov v ladijskem trupu. Nove ladje bodo vozile zelo hitro in v primeru vojne bi jih lahko preuredili v minonosce ali pa porabili za drugo pomožno službo vojne mornarice.

Izreki

Bolje je kar podariti kakor posojati, saj stane oboje enako.

Ne pripisuj nikoli svojemu nasprotniku slabših nagibov kakor sebi.

Veter in valovi so vedno na strani najboljše plavalca.

Pokažite mi človeka, ki se boji nove misli in jaz vam pokažem največjega strahopetca.

Najboljši način, kako obdržati v spominu dobra dela, je osveževati ga z novimi.

Statistik je izračunal, da potrošijo ženske od vsakega dinarja povprečno 85%, pokažite mi tak zaklad, iz izkušnje vem, da potrošijo ženske od vsakega dinarja 137%.

Smoter vere je, da je vsakdanji kruh ne pa kolač ob posebnih prilikah.

Nauči se, da se ne boš čutil niti pri karjanju preveč potrtega, niti pri hvali preveč polaskanega.

P. W.:

V zelenem pecku

roman

Mladenič je zasilal več strellov, iz gozda so se pa začeli klici in novi strelji.

Se enkrat se je ozrl na kačo. Njeno mrtvo telo se je še zvijalo, toda pisana, marogasta koža je bila oškropljena s krvjo.

Mladenič je čutil, da se je nekdo sklonil nadenj in da hitro odkopava prst.

Ni pa mogel spregovoriti, niti pomagati svojemu dobrotniku. Nekdo ga je prijel pod pazduho in odnesel.

Carter!

Zadnji večer na bregovih jezera. Stari Goodley je sicer godrnjal in predlagal, da bi odleteli takoj, toda njegov predlog je bil odklonjen. Sele jutri zgodaj zjutraj se dvignejo tri letala nad Jezero kapitana Willsa.

Koliko burnih doživljanj so prinesli zadnji dnevi!

Carter, zopet v svoji koži, je moral menda že dvajseti pripovedovati, kako je zasilal mladeničev krik in planil naprej, kako je zagledal tri metre od mladeničeve glave zvijajočo se, na skok pripravljeno strupeno kačo in Indijance, motreče ta strahotni prizor.

58

— Niti vedel nisem, kako se je to zgodilo, vem pa, da se mi je samokres kar sam sprožil v roki. Sprožil sem in vedel, da bo vse končano, preden pridejo Indijanci do sape. Tedaj sem pa naenkrat zaslišal klice in strele iz pragozda, od koder je prihajala pomoč.

John Elias Gray je bil ves blede in molče je zrl na polkovnika Morrisa.

Polkovnikov in mladeničev pogled sta se srečala.

— No, fant, kako se kaj počutiš?

— Dobro, polkovnik! Živci so mi sicer še nekoliko napeti in če slišim za seboj šuštenje, se mi za hip ustavi srce. Mislim pa, da bo to v Chicagu minilo.

Dr. Marson je vzel cigareto iz ust in dejal resno: — Mislim, da je bila po eni strani vsa ta pustolovščina dobra. Vaše življenje »polkovnik, je bilo v nevarnosti. Bal sem se najhujšega, ker sem bil boj z neznanim strupom, ki so bile vanj pomočene puščice. Teško bi bil kaj opravil. K sreči so vas pa izlečili Indijanci, ki so vas hoteli imeti zdravega za...

Fred Walker je stopil v svit plamenov.

— Vse je v redu! Govoril sem neposredno s Chicagom in sporočil, da se vracamo. Vse bo urejeno. Zvedel sem, da so bili v Chicagu že v skrbih in da se je pripravljala resna ekspedicija, ker več dni ni bilo nobenega glasu o nas.

— To bi bilo že prepozno, — se je zasmejal Hales. In čudno, to šalo so sprejeli veselo. Napetost, v kateri so živel vsi zadnje dni, je na mah popustila.

Od bližnjega ognja, kjer so sedeli gauči in dva mlada molčela Indijanca, se je le redko slišala beseda. Samo dve žareči točki, konca cigarete, sta pričala, da može še bede.

— Škoda Willsa, bil je dober tovariš, — je dejal Walker.

— Vracamo se brez njega, tega gotovo nihče izmed vas ni pričakoval.

Od tam, kjer je sedel Carter, se je začelo tiho kašljanje.

— Polkovnik, — je dejal tiho, — danes sedim zadnjič med vami. Jutri bom opazoval vaša letala, kako izginjajo nad pragozdom. Danes je pač zadnji dan, ko smo po volji usode še skupaj in ko sem spoznal resnične moze. Vse vas ohranim v najlepšem spominu. Morda se bom tu kako prebil.

— Carter, mislim, da vam ne bo treba gledati, kako izginjajo naša letala, temveč da boste gledali z nami, kako izginja pragozd, — je odgovoril polkovnik.

— Ne — to je izključeno. Vračali se boste z ekspedicijo, ljudje vas bodo obdružovali... Nočem, da bi padla na vaša poštena imena senca nekega Carterja. Prvič v življenju se gnusim sam sebi in sram me je lastnega življenja. Nihče ne sme slišati o meni in moje ime se ne sme niti omeniti v zvezi z vašo ekspedicijo.

— Carter, to nemara ne bo šlo, — je dejal dr. Marson mirno in si prižgal cigareto. — Morda vam bo Walker to pojasnil.

— Da, čaka vas prijetno presenečenje, Carter.

Ko sem govoril s svetom s pomočjo našega oddajnega aparata, sem povedal vse, kar se je zgodilo. Zamolčal tudi nisem, kako ste se nenadoma pojavili, kaj vse ste doživeli z nami in kako ste se izkazali. Mislim, da se boste lahko zahvalili očetu našega Graya, da je vam s svojim vplivom in posredovanjem omogočil povratek. Zvedeli smo že, da vaši grehi niso tako težki, da bi ne mogli biti odpušteni. Zaenkrat so vam vsi odpušteni in zdaj glejte, da si ne nakopljete novih.

Carter ni razumel.

— Kaj ne razumete? Bili ste falot, to je res, toda o vas oblasti vedo, da niste nikoli povzročili spopada in da ste streljali v samoohranbi. Tistih par lopovov, ki ste jih... no, prihranili ste delo policiji in jetnišnici.

— Torej se lahko vrnem v Chicago?

— Seveda. Ni mislim, da dobiti tudi toliko denarja, da boste lahko brez skrbi živeli.

Carter je povišal glas. — Kaj, denarja? Dajete mi najdražji dar, kar mi ga more kdo dati, vračate mi življenje, pa hočete priložiti temu še denar? Nočem ga! Nočem ga — sam se bom preživljal. Od nikogar ne sprejemam niti dolarja. Raje bom delal na klavnici ali pa v Western Electric kot zadnji dninar.

V pogovor je posegel mladi Gray: — Za svoje načrte imate še dovolj časa, Carter. Mislim, da se bo našlo pri mojem očetu tudi za vas mesto. Vas bom vsaj imel v bližini, kadar bom hotel pripovedovati o največji pustolovščini svojega življenja.